

[Marie Antoinette von Lowzow.]

den anden Kvindelige Marinere, uddanner frivilligt kvindeligt personel, der i en beredskabs- eller krigssituation stiller sig til rådighed henholdsvis for hæren og for søværnet, og de to organisationer deltager ofte i øvelser med henholdsvis hær og søværn, og deres indsats er meget skattet. Jeg vil her tillade mig at bede det høje ting og den højtærede forsvarsminister have opmærksomheden henvendt på, hvor nødvendigt det er snarest muligt at skabe den lovmæssige og administrative baggrund for disse kvindekors' tilknytning og officielle placering i forhold til forsvaret.

Der er gjort et stor forarbejde af de frivillige organisationer for at skaffe medlemmer til kvindekorpserne og for at organisere dem, men dette arbejde er så stort og af en sådan art, at de frivillige foreninger ikke fortsat alene kan og heller ikke bør videreføre det uden myndighedernes støtte i form af officiel anerkendelse og med en rimelig økonomisk hjælp.

Til belysning af spørgsmålet om kvindernes deltagelse i forsvarsarbejdet og den måde, de kan deltage på, skal jeg tillade mig at komme med et par nærmere oplysninger. Erfaringerne fra de tidligere krigsførende lande viser, at det i en krig er nødvendigt at inddrage kvindernes arbejdskraft i selve de forskellige forsvarsgrænes tjeneste, i hæren, flåden og luftvåbnet, ligesom det også er nødvendigt at have dem uddannet i fredstid og at have en grundstamme af de forskellige kvindekors tilknyttet værnene også i fredstid, så at rammerne for denne grundstamme hurtigt kan udvides i tilfælde af krig. Dette er tilfældet såvel i England som i Amerika, Holland, Sverige og andre lande, og for alle steder gælder det naturligvis, og jeg vil sige heldigvis, at kvinderne ikke bruges i direkte kombattant-tjeneste; men indsættes på enhver anden plads, hvor de ved at udføre en mands arbejde kan frigøre ham til direkte kombattantarbejde. Personel, der gør frivilligt arbejde og gør det af idealistiske grunde, udfører det erfaringsmæssigt langt bedre end personel, der er tvunget til at udføre det uden egentlig interesse. Det er også langt lettere og langt hurtigere og billigere at udanne sådant personel. Det er derfor langt at foretrække, om det kvindelige personel, der skal stå til rådighed for forsvarets forskellige grene i krigstilfælde, kan bringes til frivilligt at melde sig og lade sig uddanne i fredstid og i sin fritid.

Om det vil være muligt i fuld udstrækning at bygge alene på frivilligt tilmeldt per-

sonel er tvivlsomt, når man tager i betragtning, at civilforsvaret ifølge meddelelser i pressen ønsker at beslaglægge 200 000 kvinders arbejdskraft til civilforsvarsformål. Hæren må antages at skulle anvende efter sammenligning med udlandet i hvert fald et minimum af 12 000 og hjemmeværnet omkring 5 000, søværn og flyvevåben antagelig et par tusind hver. I alt skulle der således anvendes 220 000 kvinder til civil og militært forsvarsarbejde. I betragtning af, at der af hver årgang af kvinder er ca. 30 000, og at næppe mere end halvdelen vil kunne stå til rådighed for uddannelse, da mange vil være forhindrede på grund af fysisk uegnethed, graviditet, omsorg for spædbørn, ophold i udlandet, bopæl i områder, hvor de ikke kan blive uddannet o. lign., må der ca. 8 årgange til for at skabe den stående uddannede styrke. Hvis man regner, at en kvinde kan stå i denne således dannede rulle fra sit 17.—18. til sit 35. år, altså i 16—18 år, vil det sige, at den stående styrke skal fornyes med en sestetendel hvert år eller med ca. 7 500 hvert år; det er en fjerdedel af årgangen. Det synes tvivlsomt, om man kan skaffe så mange frivillige hvert år, når man erindrer, at vi under hele krigen, hvor incitamentet til frivillig tilmelding vel må anses for at have været stærkere end nogensinde, i det dengang eneste eksisterende frivillige kvindekors, Danske Kvinders Beredskab, kun kunne nå til ca. 40 000 frivilligt tilmeldte.

Civilforsvarsloven forudsætter da også nødvendigheden af at fremskaffe kvinderne på en anden måde end ad frivillighedens vej, idet loven åbner adgang til at udskrive kvinder til tjeneste og uddannelse, altså en art værnepligt, også i fredstid, selvom man sikkert fra administrationens side vil gøre alt for kun at dække behovet gennem frivillighed. Men selvom det ikke lykkes at fremskaffe hele det nødvendige personel som frivilligt, vil det være af uhyre stor værdi for personellets effektivitet, om så stor en procent deraf som muligt er frivillig. At det er muligt og hensigtsmæssigt at have blandet frivilligt og udskrevet personel, hvis det skulle være nødvendigt, har man erfaringer for fra krigens tid i England, hvor man indenfor luftvåben og hær havde ca. 50 pct. frivillige og 50 pct. udskrevne. I søværnet var de kvindelige marinere, de såkaldte WRNS, kun frivillige. Dette skyldtes, at dette kors var så meget mindre end de to andre, at behovet lettere kunne dækkes med frivillige.

For at fremskaffe et så stort antal frivillige som muligt og for at holde sammen